

Procedure werkwijze voorschoolse educatie

Doel van de procedure: is de werkwijze van de voorschoolse educatie op hoofdlijnen vastleggen
Onderwerpen waar we in deze procedure de afspraken voor beschrijven:

1. Kwalitatieve elementen
2. VE kwaliteit op locaties
3. VE kwaliteit op locaties: elementen opbrengst gericht werken en interne kwaliteitszorg
4. Doorgaande lijn
5. Interne en externe zorgstructuur

1. Kwalitatieve elementen

Functiedifferentiatie

Op elke locatie werkt minimaal één pedagogisch medewerker die hbo is geschoold. De hbo'ers zijn de kartrekkers en de coaches voor de werkzaamheden op het gebied van de voorschoolse educatie op groepsniveau, zie functieprofiel. Ook is er op elke locatie een tutor aangesteld die zich bezighoudt met de versterking van de individuele ontwikkeling van peuters.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach draagt zorg voor de ontwikkeling en invoering van het pedagogisch beleid, het coachen en trainen van de pedagogisch medewerkers. Daarnaast coacht en ondersteunt zij pedagogisch medewerkers bij de interne en externe zorgstructuur en onderhoudt contact met hulpverleners op organisatie- en managementniveau.

Taalniveau

In de wet Kinderopvang is vastgelegd dat de pedagogisch medewerkers beschikken over het taalniveau 3F voor lezen en spreken. Alle pedagogisch medewerkers beheersen dit niveau.

Opleidingsplan

Om de kwaliteit van de voorschool te borgen bespreken we in de jaarlijkse evaluatie de kwaliteit van het pedagogisch/didactisch handelen en de voortgang van het opleidingsplan. De directeur van de voorscholen voert jaarlijks met alle medewerkers voortgangsgesprekken. Eventuele wensen en behoeften ten aanzien van scholing en coaching worden geïnventariseerd en meegenomen in het opleidingsplan en in de coaching. Jaarlijks bespreken we tijdens de evaluatie van de voorschoolse educatie de opbrengsten/ knelpunten van de coaching/training en het opleidingsbeleid.

Op de voorscholen wordt gewerkt met het VVE-programma Piramide en het kindvolgsysteem KIJK!.

2. VVE kwaliteit op locaties

Samenstelling team

Elke voorschool heeft een team van deskundige pedagogisch medewerkers waarvan één medewerker hbo opgeleid is. De hbo opgeleide pedagogisch medewerker is eindverantwoordelijk voor de voorschoolse educatie, zij is de kartrekker en meewerkend coach voor het team (zie functieprofiel hbo'er in de groep, coachingsplan en opleidingsplan)

voor het overzicht aan scholing van de pedagogisch medewerkers). Tevens is aan ieder team een tutor gekoppeld die de helft van de week aanwezig is en aanvullend op het reguliere programma extra ondersteunings- en verrijkingsactiviteiten aanbiedt aan individuele kinderen zowel bij achterstand als voorsprong en/of aan kinderen in een kleine groep. Elke peuter heeft een pm'er die specifiek op hem/haar betrokken is als mentor. Deze onderhoudt het contact met de ouders op het welzijn en de ontwikkeling van het kind en voert voortgangsgesprekken.

Alle teams worden geïnspireerd en ondersteunt door de pedagogisch beleidsmedewerker/coach van de Delftse peuterspeelscholen. Zij gaat minimaal 3x per schooljaar op groepsbezoek en draait dan een stukje mee met het speelleerprogramma. Aansluitend daarop vindt het pedagogisch overleg plaats met het team, waarvan de kind-besprekingen onderdeel zijn. Als de ontwikkeling van een kind daartoe aanleiding geeft, wordt in het kader van vroegsignaleren de pedagogisch beleidsmedewerker/coach hierop apart betrokken en komt zij de betreffende peuter observeren in de groep. Zij coacht de pedagogisch medewerkers op de pedagogische- en didactische vaardigheden, het werken met de VVE methodiek en de contacten met ouders. Daarnaast biedt zij ondersteuning en coacht bij het observeren en registreren, het maken van de groepsplannen, het uitvoeren van de interne zorgstructuur en zo nodig bij het opstellen van een plan van aanpak bij kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.

De afspraken worden vastgelegd in het verslag naar aanleiding van het groepsbezoek.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach en de directeur organiseren 8x per jaar een overleg met alle voorschoolcoördinatoren. Op de agenda van dit overleg wordt onderscheid gemaakt in pedagogisch inhoudelijke onderwerpen en organisatorische onderwerpen. De pedagogisch beleidsmedewerker/coach organiseert 4x per jaar een overleg voor alle tutoren. Tijdens deze bijeenkomsten staan actuele ontwikkelingen centraal, wordt ervaring gedeeld en informatie uitgewisseld. 1x per jaar vindt er een intervisie middag plaats waaraan alle medewerkers deelnemen. Het onderwerp van de intervisie richt zich op een onderwerp waar het versterken van kennis en contact (intern en extern) centraal staan.

De directeur van de voorscholen begeleidt de pedagogisch medewerkers op organisatorisch en persoonlijk vlak. Zij heeft minimaal 1x per 8 weken overleg (voor de bespreekpunten zie verslag teamoverleg) met de teams en 1x per jaar een individueel voortgangsgesprek.

Voorschool methodiek

Alle voorscholen werken met de methodiek Piramide. Binnen de methodiek wordt gewerkt met een jaarplanning, themaplanning en dagplanning. Bij het uitwerken van de thema planning en de dagplanning speelt het groepsplan (met input van de KIJK!observaties, -registraties en het KIJK!groepsrapport) een leidende rol, het uitgangspunt is de ontwikkelingsvraag van elke kind en van de groep.

KIJK! ontwikkelingsvolgsysteem

Elk kind dat minimaal drie maanden de voorschool bezoekt wordt geobserveerd en de observatiegegevens worden geregistreerd in het ontwikkelingsvolgsysteem KIJK!.

De eerste registratie vindt plaats binnen drie maanden na plaatsing en vervolgens elk half jaar.

De ouders worden dagelijks bij het brengen en halen geïnformeerd over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Na elke registratie vindt een oudergesprek plaats waarin de bevindingen van de pedagogisch medewerkers en de ouders worden uitgewisseld. De eventuele afspraken die worden gemaakt in het gesprek worden vastgelegd op het formulier Oudergesprek.

In de kindbespreking bespreekt het team met de pedagogisch beleidsmedewerker/coach de ontwikkelingsvraag en de groei in ontwikkeling van elk kind en de groep. De uitkomsten van de kindbespreking, de KIIK!registratie en het oudergesprek worden verwerkt in het groepsplan. Bij eventuele zorgen vinden extra kindbesprekingen en oudergesprekken plaats.

Ouderwerkplan

De uitgangspunten die we belangrijk vinden in de samenwerking met ouders zijn vastgelegd in het Ouderbeleid. Elke voorschool heeft een ouderwerkplan waarin de activiteiten die zij ondernemen met ouders zijn vastgelegd. Het ouderwerkplan wordt aan het einde van het schooljaar geëvalueerd op groepsniveau bijgesteld voor het volgend schooljaar. Tweejaarlijks wordt er een ouderenquête uitgezet om de wensen en behoeften van ouders t.a.v. ouderbetrokkenheid en -activiteiten te inventariseren.

3. VVE kwaliteit op locaties: elementen opbrengst gericht werken en verbeteren interne kwaliteitszorg

De VVE kwaliteit van de voorschool wordt op diverse niveaus geëvalueerd en bijgesteld.

Evaluatie op kindniveau: in de kindbespreking wordt de KIIK!registratie van elk kind besproken en beoordelen we of het pedagogisch- en didactisch aanbod voldoende aansluit bij de ontwikkeling van het individuele kind. Zo nodig maken we specifieke afspraken voor het individuele kind en leggen dit vast in het groepsplan, eventueel in een plan van aanpak voor het individuele kind en op het formulier Oudergesprek.

Evaluatie op groepsniveau: dagelijks en in de kindbesprekingen met behulp van het KIIK!groepsrapport en het groepsplan. Op basis van deze gegevens wordt zo nodig het pedagogisch en didactisch aanbod aangepast.

Evaluatie op locatieniveau: het Piramide aanbod wordt dagelijks, per thema en jaarlijks geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt zo nodig het aanbod van de activiteiten per dag, week, thema of in de jaarplanning aangepast.

Evaluatie organisatieniveau: jaarlijks in het voorschoolcoördinatoren, het pedagogisch beleid en pedagogisch didactisch aanbod.

Evaluatie managementniveau: jaarlijkse evaluatie met de directeur en de pedagogisch beleidsmedewerker/coach waarin het pedagogisch beleid, het veiligheidsbeleid, het opleidingsbeleid, het ouderbeleid en de begeleiding/coaching/training aan de teams wordt geëvalueerd.

Op basis van de evaluatie worden nieuwe doelen vastgelegd en uitgewerkt in het beleid.

4. Doorgaande lijn

Samenwerkingsafspraken basisscholen

De afspraken rondom de samenwerking met de basisschool/basisscholen zijn vastgelegd in samenspraak met de basisschool in de samenwerkingsovereenkomst.

Cluster overleg

Alle voorscholen zijn verbonden aan een basisschool en hebben minimaal 4x per jaar overleg met de basisschool om de volgende onderwerpen af te stemmen: pedagogisch- en didactisch aanbod, ouderbetrokkenheid en de overdracht van peuters naar kleutergroep. De afspraken over het pedagogisch klimaat, didactisch handelen en de zorgstructuur zijn per cluster vastgelegd in de notulen van het clusteroverleg.

De VVE coördinator van de school is initiator en de voorzitter van het overleg.

Bij een aantal clusters zijn er uitzonderingen op bovenstaande afspraak, zij hebben een samenwerkingsrelatie met een basisschool in de wijk. De afspraken over de samenwerking zijn vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst.

Overdracht van kinderen

De afspraken voor de doorgaande lijn van de overdracht en de ouderactiviteiten zijn vastgelegd in het ouderbeleid en het ouderwerkplan en worden jaarlijks geëvalueerd op voorschool en organisatieniveau en indien van toepassing op clusterniveau.

Op organisatieniveau monitoren en leggen wij vast naar welke basisscholen in Delft de peuters van de voorscholen uitstromen.

5. Interne en externe zorgstructuur

De interne en externe zorgstructuur is vastgelegd in de volgende documenten in het handboek.

- Richtlijnen signaleren van opvallend gedrag
- Sociale kaart Delft
- Meldcode deel 1: Protocol kindermishandeling en huiselijk geweld
- Meldcode deel 2: Protocol grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Deze instructies komen met regelmaat aan bod in het voorschoolcoördinatoren overleg en in de teams. Doorlopend bespreken we de zorgkinderen waar we externe ondersteuning of doorverwijzing voor hebben ingezet op locatie- en organisatieniveau.

Samenwerking met de Jeugdgezondheidszorg

De JGZ indiceert de doelgroep kinderen op basis van het stroomschema 'doelgroepbepaling VVE gemeente Delft' dat in het herijkingsproces onderwijsachterstandenbeleid is vastgelegd. De intentie is uitgesproken om het contact tussen de jeugdverpleegkundige en de voorscholen te verbeteren. In de praktijk zijn hier ook diverse initiatieven uit voortgekomen:

- De jeugdverpleegkundige in de groep: 1x per maand is zij een half uur aanwezig tijdens de spelinloop met ouders.

- Twee keer per jaar inhoudelijk overleg met de voorschoolcoördinator, dan wel de mentoren van de kinderen die worden besproken en de jeugdverpleegkundige van de betreffende wijk (casus wordt besproken met toestemming van de ouders).
- Ouderbijeenkomsten over een opvoedkundig thema.
- Structureel overleg met de pedagogisch beleidsmedewerker/coach en een groep jeugdverpleegkundigen over (preventief) signaleren en de werkafspraken tussen de JGZ en de voorscholen ten aanzien van signaleren en de zorgstructuur in Delft.
- Intervisiemiddag: jaarlijkse bijeenkomst van pedagogisch medewerkers en jeugdverpleegkundigen met als doel de samenwerking en het vroegsignaleren te versterken.

Samenwerking met Delftsupport, team jeugd

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach kan de medewerker van het team Jeugd consulteren voor complexere opvoedvragen of vragen in de ontwikkeling van peuters. Als ouders open staan voor ondersteuning bij deze vragen, kan de pedagogisch beleidsmedewerker/coach hen doorverwijzen naar Delftsupport, team jeugd.

Samenwerking met Integrale Vroeghulp

Als het team van de voorschool en de ouder(s) van een peuter het vermoeden hebben dat nader onderzoek nodig is naar de ontwikkeling of het gedrag van een peuter, verwijzen we ouders, bij voorkeur in samenwerking met de JGZ, naar IVH. De procesbegeleider van Integrale Vroeghulp begeleidt ouders bij het uitzetten van onderzoek en bij het advies volgende op het onderzoek. Indien gewenst sluit zij aan bij een oudergesprek op de voorschool.

Samenwerking met ambulante hulpverlening

Ambulante hulpverlening van organisaties als Jeugdformaat en Prodeba worden benaderd als een peuter in de voorschool meer ondersteuning nodig heeft in zijn/haar gedrag en ontwikkeling. Het is mogelijk om in overleg met de ouders een ambulante coach aan te vragen via IVH/Delftsupport. De ambulante 1 op 1 begeleiding kan voor maximaal een half jaar op de groep worden ingezet. Ouders worden tijdens het traject ook thuis begeleid door deze ambulante begeleider. Ook nemen de ouders deel aan de start- en voortgangsgesprekken met de groep en ambulante hulpverleners waarin de doelen en de voortgang daarop worden besproken.

Doorverwijzen naar Delft voor Elkaar

Als ouders behoefte hebben aan ondersteuning in het maatschappelijk leven of bij praktische zaken zoals het invullen van formulieren, geldzaken et cetera, dan kunnen wij ouders verwijzen naar een medewerker van Delft voor Elkaar.

Samenwerking met DOK

Het project Taalladder voorziet de voorscholen van boekencollecties, vertelplaten en thematassen bij onze thema's. Zij bieden workshops voor peuters aan op het gebied van interactief voorlezen, voorzien ouders van informatie over het belang van voorlezen en de diverse activiteiten van de bibliotheek. Daarnaast verzorgen zij ook jaarlijks een

Kennisbijeenkomst voor de pedagogisch medewerkers over het belang van taal en geletterdheid.

Het project Taalvisite biedt extra ondersteuning in een gezin op het gebied van taalontwikkeling en geletterdheid. De voorscholen kunnen peuters en hun ouders selecteren die in aanmerking komen voor Taalvisite en ouders motiveren om deel te nemen. Een vrijwilliger komt 15 weken voorlezen en spelen in het gezin en ondersteunt ouders in het zelfstandig gaan voorlezen en spelen met hun kind. Tijdens dit traject vindt er informatie-uitwisseling plaats met de mentor van de peuter in de voorschool.

Spel aan Huis

Spel aan Huis is een spelstimuleringsprogramma voor kinderen die risico lopen op ontwikkelingsachterstanden, mede als gevolg van belemmerende gezinsfactoren. De methodiek omvat wekelijkse speelsessies die in de thuissituatie worden uitgevoerd gedurende 20 weken.

De werving van peuters om hieraan deel te nemen verloopt via de voorscholen en de JGZ-bureaus. De wijken Buitenhof en Voorhof zijn de eerstaangewezen wijken waar het mogelijk is om Spel aan huis aan te bieden aan gezinnen. Daarop volgen de overige wijken, waar de helft van het totale aantal plaatsen voor deelname aan Spel aan Huis over kan worden verdeeld.

De JGZ zorgt als eerste voor de aanmelding van de gezinnen, maar ook de pedagogisch medewerkers mogen dit verzorgen. De Spel aan Huis begeleider zorgt informatie-uitwisseling met de mentor van de peuter op de voorschool.

Evaluatie samenwerking externe partners

Met alle partners zijn structurele afspraken waarin we het proces en de samenwerking evalueren en zo nodig aanpassen.